

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 14. januar 2025.godine

RTS- Devojčici iz Srbije o trošku RFZO transplantirana jetra u Turskoj

BLIC- ZARAZA SE ŠIRI SRBIJOM, POJAČAN EPIDEMIOLOŠKI NADZOR U Kliničkom centru Srbije uvedena DRASTIČNA MERA

BLIC- PRIJAVLJENA EPIDEMIJA MALIH BOGINJA U BEOGRADU Ove zaraze trenutno haraju Srbijom, PIK nas tek čeka: Evo kakva je situacija sa "misterioznim" kineskim virusom u našoj zemlji

RTV- Alkoholizam je jedna od vodećih bolesti zavisnosti

Devojčici iz Srbije o trošku RFZO transplantirana jetra u Turskoj

Sedmogodišnjoj devojčici uspešno je juče o trošku Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje transplantirana jetra u bolnici u Turskoj gde se trenutno oporavlja od operacije, saopštio je RFZO.

Zbog teškog stanja u kojem se nalazila, RFZO je po hitnom postupku uputio devojčicu u istanbulsku bolnicu Memorijal, a donor organa bila je njena majka.

Kako se navodi, sve troškove lečenja deteta i majke, kao i poseban medicinski let pokriće RFZO.

ZARAZA SE ŠIRI SRBIJOM, POJAČAN EPIDEMIOLOŠKI NADZOR U Kliničkom centru Srbije uvedena DRASTIČNA MERA

Zabrana poseta hospitalizovanim pacijentima u Univerzitetom Kliničkom centru Srbije

Naloženo testiranje pacijenata sa simptomima respiratorne infekcije

U cilju prevencije i kontrole širenja respiratornih infekcija, od ponedjeljka 13. januara uvedena je zabrana poseta hospitalizovanim pacijentima na svim klinikama Univerzitetskog Kliničkog centra Srbije.

Kako je saopšteno iz KCS, u cilju prevencije nalaže se i pojačan epidemiološki nadzor hospitalizovanih pacijenata sa znacima i simptomima respiratornih infekcija.

- Takođe, naloženo je i testiranje pacijenata sa znacima i simptomima respiratorne infekcije, a prema indikacijama od strane ordinirajućeg lekara, pulmologa, infektologa, epidemiologa i izolacija pozitivnih ili suspektnih pacijenata - saopšteno je iz ove zdravstvene ustanove.

Podsetimo, virus gripa nastavlja da se širi u Srbiji, što dokazuje najnoviji izveštaj Instituta za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" koji pokazuje da je u odnosu na prethodni izvešta od pre 7 dana, on potvrđen u još dva okruga, pa je sad prisutan u 16 regiona u zemlji.

PRIJAVLJENA EPIDEMIJA MALIH BOGINJA U BEOGRADU Ove zaraze trenutno haraju Srbijom, PIK nas tek čeka: Evo kakva je situacija sa "misterioznim" kineskim virusom u našoj zemlji

Aktuelna sezona respiratornih i crevnih virusa donosi povećan broj slučajeva gripa, kao i drugih infekcija

Očekuje se porast slučajeva gripa u narednim nedeljama

Humani metapneumovirus, nova pretnja javnom zdravlju, trenutno kruži Azijom, izazivajući zabrinutost širom sveta. U Kini su ambulante prepune pacijenata, dok je Indija nedavno prijavila prve slučajeve infekcije.

Epidemiolog dr Slavica Maris otkrila je gde je ovaj virus bio do sada, koliko je opasan, i treba li da ga se plašimo.

"Humani metapneumovirus otkriven je 2001. godine, ali se smatra da je postojao među nama i pre nego što je zvanično identifikovan. Prošlo je više od 20 godina od njegovog otkrića, a do sada nam nije prouzrokovao ozbiljnije probleme, poput pandemije koronavirusa. Ovaj virus nema epidemijski potencijal kakav je imao kovid," izjavila je dr Maris.

Prošle godine 58 odsto obolelih u Beogradu bili deca

Ona dodaje da se ovaj virus izoluje kod nas iz godine u godinu.

"Postoji veliki broj infekcija koje nisu dijagnostikovane. Tokom prethodne godine, na teritoriji Beograda, izolovali smo 48 slučajeva akutne respiratorne infekcije izazvane ovim virusom, od kojih je 58% bilo kod dece. Među tim slučajevima zabeležene su i udružene infekcije – kod pet pacijenata sa rinovirusom, jednim slučajem sa respiratornim sincicijalnim virusom, jednim sa gripom, i jednim sa kovidom. U petak smo, takođe, registrovali slučaj kod mlađe odrasle osobe kod koje je, pored humanog metapneumovirusa, izolovan i virus gripa AH1".

Doktorica naglašava da se virus izoluje PCR metodom.

"Virus se izoluje PCR metodom i najčešće izaziva blaže simptome i blažu kliničku sliku, zbog čega se retko testira. Ako imate simptome prehlade – povišenu temperaturu, grlobolju, curenje ili zapušenost nosa, glavobolju i bolove u mišićima – koji su blaži od simptoma koje izaziva grip, većina ljudi neće otići kod lekara na testiranje. To je zato što ne postoji specifična terapija usmerena na ovaj virus. Terapija je simptomatska i podrazumeva spuštavanje temperature, ublažavanje simptoma, unos tečnosti, toplih napitaka, mirovanje i dovoljno sna" - kaže doktorica i nastavlja:

"Većina zaraženih ovim virusom ima blažu kliničku sliku, ali postoji manji procenat kod kojih virus može izazvati ozbiljnije komplikacije, poput upale pluća, bronhitisa ili zapaljenja najsitnijih grančica u plućima (bronhiolitisa). Ove komplikacije se češće sreću kod dece mlađe od godinu dana. Generalno, infekcije ovim virusom vezuju se za decu mlađu od pet godina, kod kojih komplikacije nastupaju u 5 do 16% slučajeva. Kod osoba starijih od 65 godina, kao i kod onih sa oslabljenim imunitetom ili hroničnim oboljenjima, posebno hroničnom opstruktivnom bolešću pluća ili astmom, virus može pogoršati postojeće stanje." - dodala je.

Sezona respiratornih virusa u punom jeku

Sezona respiratornih i crevnih virusa je u punom jeku, a stručnjaci upozoravaju na povećan broj slučajeva gripa i drugih infekcija.

"Virusi koji su trenutno aktuelni očekivani su za ovo doba godine. Svake godine u ovo vreme imamo grip, a čini mi se da je sada u porastu. Pik očekujemo krajem meseca i tokom februara, kada se deca vrate s raspusta. Grip je izolovan u sva tri podtipa, ali dominira podtip AH1, koji je registrovan i u epidemijskoj formi. Tokom druge nedelje zabeležili smo jednu epidemiju izazvanu ovim virusom, dok smo u poslednjoj nedelji prošle godine imali dve epidemije uzrokovane gripom. Pravu sliku očekujemo u narednom periodu" - kaže doktorica i dodaje:

Veliki broj obolelih od varičela

"Osim gripa, i dalje izolujemo respiratorne viruse poput rinovirusa, koji izaziva prehlade, kao i adenoviruse. Prisutan je i veliki broj crevnih virusa, uključujući noroviruse i rotaviruse. Ono što je primećeno i prošle godine, a nastavilo se i početkom ove, jeste značajan broj prijavljenih obolelih od varičela (ovčijih boginja), i to u epidemijskoj formi. Od početka godine zabeležene su četiri epidemije, dok smo u protekloj godini imali čak 69 epidemija u predškolskim ustanovama koje su izazvale varičele. Broj registrovanih epidemija u 2024. je tri puta veći u odnosu na prethodne godine" - rekla je dr Maris i dodala da je sve veća i epidemija malih boginja.

Nova epidemija morbila

"Zabeležili smo značajan broj slučajeva malih boginja. Prošle godine, u februaru, prijavili smo epidemiju malih boginja na teritoriji Beograda, koja je nakon toga odjavljena. Međutim, 19. decembra ponovo smo prijavili epidemiju, jer su se slučajevi obolevanja opet pojavili. I dalje svakodnevno registrujemo novoobolele. Obuhvat imunizacije i dalje je nezadovoljavajući. Izveštaji za Beograd za 2024. godinu još nisu završeni, ali obuhvat neće biti veći od prošlogodišnjeg, koji je iznosio oko 88% za prvu vakcinaciju u drugoj godini života. To je nedovoljno u poređenju sa 95%, koliko je neophodno za postizanje kolektivnog imuniteta koji nas štiti." - zaključila je dr Maris.

Alkoholizam je jedna od vodećih bolesti zavisnosti

NOVI SAD - Alkoholizam je jedna od vodećih bolesti zavisnosti u svetu, ali i glavni uzrok obolevanja od raka i drugih bolesti. Zato je američka uprava za javno zdravlje pokrenula inicijativu da alkoholna pića dobiju etikete sa oznakom upozorenja na rizik od raka, poput onih koje se već duži niz godina nalaze na cigaretama. Da li bi ovakva odluka mogla da zaživi i kod nas, i da li je ona dovoljna da bi se zauzimala zabrinjavajuća statistika.

Alkoholizam je porok, tome jedva šta treba dodati. To najbolje zna oko 200 hiljada registrovanih alkoholičara u Srbiji, a ta lista neprestano se dužila iz godine u godinu. Statistika pokazuje da je među zavisnicima sve veći broj žena, ali i maloletnih lica. Svi oni u alkoholu pronalaze inspiraciju i osećaj zadovoljstva, dok se ne suoče sa zdravstvenim posledicama, poput raka.

1 Eksperti ocukuju da će globalna infekcija covidi na visokom nivou do 2026. godine

2 Republikanci u Predstavničkom domu spremili zakon o kupovini Opetarde

3 Lavrov: Rusija zatražila hitna konvencije sa Srbijom zbog sankcija NIS-u

4 Kina razmatra prodaju američkog poslovanja Teksasa Sinau Marku

5 Ekonomisti: Demografske senjke utičuće na sve prihode u Evropi i nekim regionima (AUDIO)

Fotoprognoza

Alkoholizam je jedna od vodećih bolesti zavisnosti

NOVI SAD - Alkoholizam je jedna od vodećih bolesti zavisnosti u svetu, ali i glavni uzrok obolevanja od raka i drugih bolesti. Zato je američka uprava za javno zdravlje pokrenula inicijativu da alkoholna pića dobiju etikete sa oznakom upozorenja na rizik od raka, poput onih koje se već duži niz godina nalaze na cigaretama. Da li bi ovakva odluka mogla da zaživi i kod nas, i da li je ona dovoljna da bi se zauzimala zabrinjavajuća statistika. video icon

Alkoholizam je porok, tome jedva šta treba dodati. To najbolje zna oko 200 hiljada registrovanih alkoholičara u Srbiji, a ta lista postaje sve duža iz godine u godinu. Statistika pokazuje da je među zavisnicima sve veći broj žena, ali i maloletnih lica. Svi oni u alkoholu pronalaze inspiraciju i osećaj zadovoljstva, dok se ne suoče sa zdravstvenim posledicama, poput raka.

"Rak jetre je povezan sa cirozom, ciroza jetre je povezana sa alkoholom, uglavnom, ali ne mora da znači. Rak glasnih žica, rak jednjaka, ždrelo", rekla je dr Dragana Balać, specijalista higijene, Institut za javno zdravlje Vojvodine.

Ni u svetu nisu bolji podaci o štetnosti konzumiranja alkohola. Američka uprava za javno zdravlje objavila je da skoro 100 hiljada ljudi godišnje oboli od raka, a njih 20 hiljada premine. Zato su zdravstveni stručnjaci pokrenuli inicijativu da se na flašama piva, vina i drugih alkoholnih pića istaknu etikete sa oznakom upozorenja na rizik od raka. Mišljenja o mogućim pozitivnim efektima takve mere su podeljena.

"Mi se jako trudimo da deci promovišemo zdrave stilove života, suština je u tome da se radi na edukaciji mladih, a ne zabranama. Tako da treba da stavimo akcenat na to da mladim generacijama, ukažemo - nemojte deco da uzimate duvan u ruke, alkohol u ruke", rekla je dr Balać.

Iako se na kutijama od cigareta već godinama nalaze upadljive etikete o štetnosti duvana, broj pušača u našoj zemlji nije opao. Prema poslednjim procenama Svetske zdravstvene organizacije, gotovo 3 miliona građana Srbije, starijih od 15 godina, budi se i leže u duvanskom dimu. Pretpostavka je da bi i ljubitelji alkohola prilikom kupovine pića ignorisali etikete sa upozorenjima, i da ih to ne bi odvratilo od alkoholizma, što nas ponovo vraća na to da je i dalje neophodna konstantna edukacija i podizanje svesti građana kao, čini se, jedini izlaz iz tog začaranog kruga.